

bør efter regeringens opfattelse tage udfordringen op, der stammer fra globaliseringen.

De kommende forhandlinger skal forbedre udviklingslandenes muligheder for at deltage i den internationale handel. Der må skabes helt fri adgang for de mindst udviklede ulandes eksport til ilandene. Det har vi fra dansk side arbejdet for i EU – det vil vi fortsætte med.

Vi vil også fra dansk side arbejde for at forøge midlerne til faglig bistand til udviklingslandenes deltagelse i det internationale handelssystem. Regeringen lægger op til at forøge de danske bidrag hertil; vi opfordrer EU-kredsen og andre WTO-lande til at gøre det samme. Det drejer sig bl.a. også om bistand til at etablere et center for juridisk rådgivning i tilknytning til WTO's tvistbilæggesystem.

Der er en anden udfordring, som man må tage op. Det gælder på områderne sammenhæng mellem handel og arbejdstagerrettigheder og handel og miljø. EU drøfter at etablere en arbejdsgruppe om handels- og arbejdstagerrettigheder. Det er en tanke, regeringen støtter. Der er modstand mod denne tanke fra bl.a. udviklingslandene, men det viser for mig netop kun et behov for at skabe et forum, hvor man kan diskutere tanker og ideer på dette område.

Vi må også gøre det klart for udviklingslandene, at vi ønsker at bruge positive midler, dvs. forøge markedsadgangen for de lande, der lever op til de grundlæggende arbejdstagerrettigheder. Formålet er ikke at anvende negative sanktioner. Vi skal ikke fremme protektionisme ad bagvejen.

Vi accepterer fuldt ud, at udviklingslandene har komparative fordele ved deres lavere løn- og omkostningsniveau; det kan give dem rimelige omkostningsfordele, og det ønsker vi ikke at tage fra dem.

På miljøområdet er der brug for yderligere forhandlinger. Vi ønsker fra dansk side en klar melding. Der skal skabes ny fremdrift i arbejdet. Bæredygtig udvikling skal være et centralt mål for arbejdet i WTO, både vedrørende formuleringen af WTO's formål og i de enkelte sektortaler. Forsigtighedsprincippet må have en stærkere placering.

Vi må også afklare forholdet mellem reglerne i de internationale miljøaftaler og WTO-systemets regler, der skal opstilles retningslinjer for brug af økomærker, og endelig ligger det efter dansk opfattelse lige for at give miljøvenlige produkter en særlig fordelagtig behandling.

Den tredje udfordring for konferencen er jo at styrke WTO-reglerne, der direkte vedrører den stærkt stigende handel med både industri- og landbrugsvarer, tjenesteydelser og de hastigt voksende udenlandske investeringer. Her er det bl.a. på tide at afskaffe de sidste meget høje toldsats, som opretholdes på visse områder. Og det drejer sig bl.a. også om på tjenesteydelsesområdet at få runden til at omfatte tjenesteydelser. Søfartsområdet er en særlig vigtig sektor for os, hvor vi ønsker reel liberalisering.

Et særligt problem udgør landbrugsområdet. Det Europæiske Råds møde i Berlin tog et vigtigt første skridt i retning af en reform af den fælles landbrugspolitik. Regeringen vil arbejde for, at EU går længere end Berlin-resultatet.

På investeringsområdet må vi skabe gennemsigtige WTO-regler, og der må etableres grundregler vedrørende handel og konkurrence. Selv om toldsats, kvoter, nationale tilskud og diskrimination af udenlandske investeringer afskaffes, er vi lige vidt, hvis der stadig findes monopoler og karteller. Danmark vil derfor i WTO arbejde for, at der bliver stillet krav om etablering af nationale konkurrenceregler i WTO-landene.

En fjerde gruppe af udfordringer for globaliseringen og konferencen drejer sig om den internationale handels betydning for sundhed og velfærd. Det har navnlig betydning på fødevarerområdet. Det er jo et område, vi diskuterer meget herhjemme, det gøres også internationalt. Det drejer sig f.eks. også om dyrevelfærd.

At skabe større åbenhed, gennemsigtighed og mulighed for deltagelse i WTO-arbejdet lægger regeringen stor vægt på. Regeringen har i forberedelsen af sit arbejde med Seattlekonferencen inddraget græsrodsbevægelser, NGO'ere og interesseorganisationer i arbejdet, bl.a. i 16 særlige arbejdsgrupper. Regeringen ønsker at fortsætte det tætte samarbejde med NGO'erne, som også vil være repræsenteret i den danske delegation i Seattle.

Regeringen vil fortsætte bestræbelserne for at få etableret en parlamentarisk forsamling inden for WTO. Mange parlamentarikere fra nationale parlamenter og fra Europa-Parlamentet vil deltage. Det viser, at der er et behov for øget parlamentarisk deltagelse.

Vi vil arbejde for at styrke WTO's tvistbilæggesystem. Vi ønsker at gøre reglerne klare, gøre systemet mere åbent og at inddrage NGO'erne også i dette arbejde.